

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

183. An liceat vasa, vestes, ligna, aliaque cultui diuino dicata in prophanos
vsus conuertere, dummodo non maneant in eadem forma? Ex part. 5.
tract. 13. & Misc. 1. res. 76. p. 107.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

nam etiam dicendum esset Laicum non peccare venialiter, si tangeret Cupam Calicis a parte exteriori; cum militer eadem ratio, quæ in Patena. Itaque absolute non est recedendum ab affirmatiua sententia, quæ, ut dixi, communis est inter Theologos, & præcipue in Schola Societatis. Et quidem si Laici, tangendo Corporalia, & Vasa sacra, neque peccarent venialiter; ad quid deseruissent Priuilegia tot Pontificum concessa Sacristis Regularium, ut possint illa tangere? Vide, præter Doctores citatos, Marchantium in *Tribun. sac. tractat. 2. part. 2. tit. 4. quest. 2. dub. 6.*

RESOL. CLXXXIII.

An liceat vasa, vestes, ligna, aliæque cultui diuino dicata in profanos vsus conuertere, dummodo non maneant in eadem forma? Ex part. 5. tract. 13. & Misc. 1. Ref. 76.

§. 1. Olim de hac re magna mihi quæstio fuit cum quodam Religioso, qui negatiuam sententiam mordicus tenebat, nixus autoritate cap. ligna, dist. 1. ubi habetur quod ligna Ecclesie diruta non debent ad alios vsus destinari, nisi ad aliam Ecclesiam, vel ad profectum Monasterij, quem profectum explicat ibi glossa, ut deseruiant in Capitulo, dormitorio, &c. vide etiam cap. Altaria, eadem dist. & Azorium part. 1. lib. 9. cap. 9. quest. 7.

2. Sed ego non auerem de peccato mortali damnare eum, qui mutata forma dictarum rerum illas in vsus profanos conuerteret, & ita hanc sententiam docet Castr. Palaus tom. 2. tract. 8. disput. 1. punct. 6. num. 2. §. ubi sic ait. Si benedictio, vel consecratio deperdat alicui, videri potest licitum esse rem, quæ benedicta & consecrata fuit, profanis vsibus deseruire posse. Quis enim negabit ex calice contracto vas aliquod profanum conungi posse, & ex veste aliqua sacerdotali iam rupta, aliquam ptophanam componi posse, aliàs esset obligatio hæc omnia perdituri: nam cum cultui diuino deseruire non possint, restat ut omnino consumantur, quod videtur durum. Præterea nulla videtur rebus sacris irreuerentia fieri ex eo quod eorum materia profanis vsibus aptetur, siquidem nunquam est verum dicere res sacras profanis vsibus aptari. Item destructa, v. g. forma Calicis, iam calix ille amisit consecrationem, & consequenter iam non est sacer. ergo est profanus. ergo poterit vsibus profanis deseruire. Quid enim ex præterita consecratione in illa materia remanet, ob quod prohibearis vsui communi materiam illam aptare, siquidem communis est; propter hæc censeo probabile, secluso scandalo, nullum, vel leuissimum peccatum in hac applicatione interuenire. Ita Palaus, qui etiam responder ad textus supracitados pro negatiua sententia. nam loquuntur de rebus in eandem formam manentibus, ac fuerunt applicatæ, de illis enim est verum dicere, quæ semel consecrata sunt, non debent ad laicorum vsus reuerti. Non nego tamen ex decencia conuenire ut ea, quæ vsibus factis dicata sunt, etiam mutata forma in vsus profanos, minimè conuerti debere, quod nego probabiliter est; ita facientem peccare mortaliter.

RESOL. CLXXXIV.

An sufficiat, si in celebratione Missæ adsit Crux, vel imago Crucifixi in tabula, vel pariete? Et an non sit peccatum mortale, sed ad summum veniale?

le celebrare sine imagine Crucis, vel Crucifixi, si commodè haberi possint?

Et an si cingulum frangatur, ut neutra pars per se possit deseruire, etiam si nodo partes neclantur, egeat noua benedictione, & secus vero, si antequam omnino diuidatur, reficiatur, vel adhibito nodo firmetur quia tunc adhuc est vnum cingulum?

Idem est dicendum, quando altera pars sola est sufficiens.

Et docetur ex duplicata Stola, vel Casula, seu Planeta posse fieri duas; quia plures possunt simul vna benedictione benedici, & etiam si separantur, possunt retinere suam figuram.

Et an quod vestes Sacerdotales sunt tales, ut funiculis connectantur, etiam si dissoluantur, non amittant benedictionem; sicut diximus de Calice, & Cupa, quando pes est amouibilis, cochleaque neclitur. Ex p. 10. tract. 15. & Misc. 5. Ref. 28.

§. 1. Negatiuè responder Gauantus in Rubrica Missæ part. 1. tract. 10. littera D. sed notissimè affirmatiuam sententiam docuit Pater Tamburinus opusc. de Sacram. Missæ, lib. 1. cap. 5. tit. 6. n. 2. ubi sic ait: Olim inter curiosos Rubricarum contentio fuit, an obseruetur Rubrica, quæ Crucem in Altari dum sit Sacrum expostulat, si adsit Crucis, vel Crucifixi effigies depicta in tabula vel pariete? Satis obseruari Rubricam affirmabant aliqui, quia iam adest Crux; Negabant alij, quia præter illam Iconem depictam ad parietem, requirebant iuxta Rubricæ aliam crucem super Altare inter candelabra, & ob oculos Sacerdotis tum ad orandum, tum ad incensandum.

2. Dico utroque sensisse probabiliter, sed à me contra Gauantum audiri libentius affirmantes. Neque enim eiusmodi requisita adhiberi debent, sub ritu Metaphysico, sed morali, & humano. Quis autem moraliter amplius Crucem requirat, si Crucem habeat in prospectu (licet non inter Candelabra) ad quam, & orare, & incensare, & qualibet circa illam officia exhibere possit? Ita Tamburinus, cui ego libenter adhaereo, & in eius fauorem adduco etiam P. Trimarchum, & Agrifolium Ordinis Minimorum, quos citat, & sequitur Francisc. de Nigro ad Carem. Ruiz p. 3. præsup. 3. n. 2. ubi sic asserit: Quæres, vtrū in Altari, cuius Icon est ipsamet Crucifixi figura, collocanda etiam sit alia Crux inter ipsa Candelabra, Respondet affirmatiuè Gauantus loc. cit. vers. Quaritur præterea. Negat autem P. Trimarchi, qui ad orandū, & Crucem incensandum satis est imago illa crucifixi in tabula depicta: Et in hoc Collegio Iesu Mariæ in Altari Crucifixi nunquam ad celebrandum ponitur alia Crux, & tamen adsunt viri doctissimi, & ceremoniarum vsus studiosissimi, & etiam tenet P. Agrifolius. Hæc ille, vnde puto sententiam Tamburini esse probabilissimam.

3. Nota tamen hic obiter non esse peccatum mortale sed ad summum veniale celebrare sine imagine Crucis, vel Crucifixi, si commodè haberi possint, ita contra nonnullos, quos citat Fagundez p. 1. lib. 3. cap. 22. n. 32. docet me citato Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 8. dist. 7. q. 23.

4. Nota etiam hic obiter me discedere ab opinione quam docui cum aliis in p. 2. tract. 15. resol. 4. & quam non improbabilem putauit Tamburinus opusc. de Sacram. Missæ, l. 1. cap. 3. §. 3. n. 4. Dico igitur quod si cingulum frangatur, ut neutra pars per se possit deseruire etiam si nodo partes neclantur, egeat noua benedictione, secus verò, si antequam omnino diuidatur, reficiatur, vel adhibito nodo firmetur, tunc enim adhuc est vnum cingulum. Idem iudicium est, quando

Sup. hoc supra in fine §. 2. Ref. 155.

Docuit in Ref. quæ hic est supra Ref. 168. & in Ref. 167. §. Nota tertio. & in Ref. 169. & 170. §. 2. ad lin. 4.